

Zakoni in akti

Besedilo

Na podlagi 153. člena Poslovnika državnega zbora je Državni zbor Republike Slovenije na seji dne 3. maja 2006 potrdil uradno prečiščeno besedilo Zakona o azilu, ki obsega:

- Zakon o azilu – ZAzil (Uradni list RS, št. 61/99 z dne 30.7.1999),
- odločbo Ustavnega sodišča Republike Slovenije o razveljavitvi druge alineje drugega odstavka 40. člena Zakona o azilu, št. U-I-221/00-6 (Uradni list RS, št. 113/2000 z dne 8.12.2000),
- Zakon o dopolnitvi Zakona o azilu – ZAzil-A (Uradni list RS, št. 124/2000 z dne 29.12.2000),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o azilu – ZAzil-B (Uradni list RS, št. 67/01 z dne 10.8.2001),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o azilu – ZAzil-C (Uradni list RS, št. 98/03 z dne 13.10.2003),
- odločbo Ustavnega sodišča Republike Slovenije o razveljavitvi drugega stavka drugega odstavka 32. člena Zakona o azilu, št. U-I-76/05-6 (Uradni list RS, št. 85/05 z dne 23.9.2005) in
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o azilu – ZAzil-D (Uradni list RS, št. 17/06 z dne 17.2.2006).

Številka: 213-04/98-25/13
Ljubljana, dne 3. maja 2006
EPA 717-IV

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
France Cukjati, dr.med.

ZAKON O AZILU

URADNO PREČIŠČENO BESEDILO

(ZAzil-UPB2)

I. POGLAVJE

SPLOŠNE DOLOČBE IN TEMELJNA NAČELA

1. člen (pravica do mednarodne zaščite)

(1) S tem zakonom se določajo načela, pogoji in postopek za pridobitev in prenehanje mednarodne zaščite ter status, pravice in dolžnosti prosilcev za azil in beguncev v Republiki Sloveniji. Mednarodna zaščita pomeni status begunca in status subsidiarne oblike zaščite po tem zakonu.

(2) Republika Slovenija daje zaščito tujcem, ki zaprosijo za zaščito iz razlogov, določenih v Konvenciji o statusu beguncev in v Protokolu o statusu beguncev (Uradni list RS - MP, št. 9/92 - v nadaljnjem besedilu: Ženevska konvencija).

(3) Republika Slovenija daje subsidiarno zaščito tujcem, ki zaprosijo za zaščito v Republiki Sloveniji in ne izpolnjujejo pogojev za pridobitev statusa begunca, če obstaja utemeljen razlog za prepričanje, da bi bil tujec ob vrnitvi v matično državo oziroma v državo nekdanjega stalnega prebivališča, če gre za osebo brez državljanstva, soočen z utemeljenim tveganjem, da utрпи resno škodo.

(4) Pristojni organ ugotavlja pogoje za pridobitev mednarodne zaščite v enotnem postopku, pri čemer najprej presoja pogoje, določene v Ženevski konvenciji, in šele če ti niso izpolnjeni, pogoje za priznanje subsidiarne zaščite.

2. člen (opredelitev pojmov)

(1) Posamezni izrazi, uporabljeni v tem zakonu, imajo naslednji pomen:

- begunec je oseba, ki ji je priznana pravica do azila po tem zakonu;
- azil je zaščita, ki se v Republiki Sloveniji daje tujcem. Ta zaščita vključuje zlasti pravico prebivanja v Republiki Sloveniji, pravice, ki pripadajo beguncem na podlagi Ženevske konvencije ter pravice, ki so beguncem zagotovljene z zakonom;
- prošnja za azil je prošnja, s katero tujec išče zaščito na podlagi drugega in tretjega odstavka 1. člena tega zakona;
- prosilec za azil je tujec, ki je vložil prošnjo za azil, in sicer od trenutka vložitve do sprejetja pravno močne odločbe;
- tujec je vsakdo, ki ni državljan Republike Slovenije;
- varna tretja država je država, v kateri se je prosilec za azil nahajal pred prihodom v Republiko Slovenijo in:
 1. je bil v njej varen pred preganjanjem ali pred kršitvami človekovih pravic v smislu drugega in tretjega odstavka 1. člena tega zakona,
 2. ima v njej zagotovljene osnovne življenjske potrebe in
 3. se vanjo lahko zakonito vrne in tam zaprosi za azil, ne da bi tvegala prisilno odstranitev ali izgon v državo, kjer bi bilo njegovo življenje ali svoboda ogroženo;
- izvorna država je država, katere državljanstvo ima tujec, ali država, v kateri je oseba brez državljanstva imela svoje predhodno prebivališče;
- resna škoda zajema:
 - a) smrtno kazen ali usmrnitev, ali
 - b) mučenje ali nehumano ali poniževalno ravnanje ali kazen prosilca za azil v izvorni državi, ali
 - c) resno in individualno grožnjo za življenje ali osebnost civilista zaradi samovoljnega nasilja v situacijah mednarodnega ali notranjega oboroženega spopada;
- notranja zaščita pomeni zaščito v delu izvorne države oziroma v delu države zadnjega stalnega prebivališča prosilca za azil, če gre za osebo brez državljanstva, kjer ni utemeljenega strahu pred

preganjanjem in utemeljene nevarnosti, da utрпи resno škodo, če se od prosilca lahko razumno pričakuje, da bo bival v tem delu države. Pri ugotavljanju se upoštevajo splošne okoliščine, ki prevladujejo v tem delu države, in osebne okoliščine prosilca;

- varna izvorna država je država, kjer je zagotovljena zaščita pred preganjanjem in resno škodo in:

1. je sprejela in dejansko izvaja zakone in predpise, ki to uveljavljajo,
2. spoštuje pravice in svoboščine, določene z Mednarodnim paktom o državljanskih in političnih pravicah in Konvencijo proti mučenju in drugim krutim, nečloveškim ali poniževalnim kaznim ali ravnanju, države Sveta Evrope pa tudi pravice in svoboščine, določene z Evropsko konvencijo o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin,
3. spoštuje načelo nevračanja v skladu z Ženevsko konvencijo,
4. ima vzpostavljen sistem učinkovitih pravnih sredstev zoper kršenje teh pravic in svoboščin,
5. prosilec za azil ni izkazal resnih razlogov, da glede na osebne okoliščine zanj ni varna izvorna država.

(2) Varno tretjo državo iz šeste alineje prejšnjega odstavka določi Vlada Republike Slovenije.

(3) Minimalni skupni seznam varnih izvornih držav določi Evropski Svet. Seznam dodatnih varnih izvornih držav lahko določi Vlada Republike Slovenije.

3. člen

(celovitost družine in pravice ožjih družinskih članov)

(1) Pravica do azila po tem zakonu se prizna tudi ožjim družinskim članom begunca. Za ožje družinske člane po tem zakonu se štejejo zakonec, mladoletni neporočeni otroci in starši mladoletnih beguncev. Pri mladoletnih otrocih brez staršev se za ožjega družinskega člana šteje oseba, ki je pooblaščen, da skrbi za otroka.

(2) Zakoncu begunca se prizna pravica do azila po prejšnjem odstavku, če je zakonska zveza obstajala že pred prihodom v Republiko Slovenijo.

(3) Družinski člani iz prvega odstavka tega člena imajo v postopku za dodelitev azila enak pravni položaj kot prosilec za azil.

4. člen

(izključitveni razlogi)

(1) Pravice do azila se ne prizna osebam, pri katerih obstajajo utemeljeni razlogi za sum:

- da so zagrešile hudodelstvo proti miru, vojno hudodelstvo ali hudodelstvo proti človeštvu, kot jih določajo mednarodni akti;
- da so zagrešile hudo kaznivo dejanje nepolitične narave zunaj Republike Slovenije, preden so bile sprejete v državo kot begunci;
- da so zagrešile dejanja, ki so nasprotna ciljem in načelom Združenih narodov.

(2) Pravice do azila se ne prizna osebam, ki že uživajo pomoč ali zaščito organov in agencij Združenih narodov, razen Visokega komisariata Združenih narodov za begunce (v nadaljnjem besedilu: Visoki komisariat).

(3) Pravice do azila se ne prizna osebam, katerim so pristojni organi Republike Slovenije priznali enake pravice in dolžnosti, kot jih imajo državljani Republike Slovenije.

5. člen

(prenehanje azila)

(1) Oseba izgubi status begunca v naslednjih primerih:

- če prostovoljno poišče zaščito v izvorni državi;
- če po izgubi državljanstva le-tega prostovoljno ponovno pridobi;

- če pridobi novo državljanstvo in uživa zaščito države svojega novega državljanstva;
- če se prostovoljno vrne v državo, ki jo je zapustila, oziroma zunaj katere je ostala zaradi strahu pred preganjanjem;
- če prenehajo okoliščine, zaradi katerih ji je bil priznan status begunca;
- če gre za osebo brez državljanstva, ki se zaradi prenehanja okoliščin, zaradi katerih ji je bil priznan status begunca, lahko vrne v državo svojega predhodnega prebivališča.

(2) V primerih pete in šeste alineje prejšnjega odstavka oseba ne izgubi statusa begunca, če lahko predloži dokaze o verjetnem preganjanju in zaradi tega še naprej odklanja zaščito v državi svojega državljanstva oziroma v državi svojega predhodnega prebivanja.

6. člen (prepoved prisilne odstranitve ali vračanja)

Prisilna odstranitev ali vrnitev oseb v državo, kjer bi bila njihovo življenje ali svoboda ogrožena, ali v državo, v kateri bi bile lahko izpostavljene mučenju ali nečloveškemu in poniževalnemu ravnanju ali kaznovanju, ni dovoljena.

7. člen (vstop v Republiko Slovenijo)

(1) Tujca, ki ob vstopu v Republiko Slovenijo izjavi, da namerava v Sloveniji vložiti prošnjo za azil, se mora obravnavati kot prosilca za azil v skladu s tem zakonom in se mu mora dovoliti vstop v državo.

(2) Minister, pristojen za notranje zadeve, podrobneje predpiše postopek in način ravnanja z osebami iz prejšnjega odstavka.

8. člen (nezakonit vstop v Republiko Slovenijo)

(1) Tujec, ki po uveljavitvi tega zakona nezakonito vstopi v Republiko Slovenijo, mora zaprositi za azil v najkrajšem času pri pristojnem organu.

(2) Oseba iz prejšnjega odstavka se ne obravnava za prekršek nezakonitega prehoda državne meje.

9. člen (pomoč prosilcem za azil)

(1) Prosilcu za azil se mora omogočiti, da čimprej vloži svojo prošnjo za azil.

(2) Prosilec za azil mora biti seznanjen s postopkom za pridobitev azila ter s pravicami in dolžnostmi, ki jih ima v tem postopku ter o možnostih vstopa v stik z nevladnimi organizacijami, ki nudijo pomoč beguncem, in sicer v jeziku, ki ga razume.

(3) Prosilec za azil ima pravico do izbire svojega pravnega svetovalca ali svetovalca za begunce iz 16. člena tega zakona, da mu pomaga med postopkom.

(4) Osebe iz prejšnjega odstavka, ki jih izbere prosilec za azil, ter predstavniki Visokega komisariata imajo ob vsakem času in na vseh stopnjah postopka za pridobitev azila pravico priti v stik s prosilcem za azil.

(5) Prosilec za azil ima ob vsakem času pravico zahtevati, da pride v stik z osebami in predstavniki iz prejšnjega odstavka.

10. člen (dolžnost sodelovanja organov Republike Slovenije)

z Visokim komisariatom)

(1) Državni organi in organi lokalnih skupnosti v Republiki Sloveniji morajo v zadevah in vprašanjih, ki se nanašajo na begunce ali prosilce za azil, sodelovati z Visokim komisariatom ter mu nuditi potrebno pomoč pri uresničevanju njegovih nalog, zlasti glede uresničevanja Ženevske konvencije in drugih mednarodnih aktov v zvezi z begunci.

(2) Pristojni organi Republike Slovenije redno seznanjajo Visoki komisariat, oziroma mu na njegovo željo posredujejo točne podatke o:

- stanju beguncev v Republiki Sloveniji;
- uporabi in izvajanju Ženevske konvencije in drugih mednarodnih aktov v zvezi z begunci;
- zakonih, predpisih in drugih splošnih pravnih aktih, ki veljajo ali so v pripravi za begunce.

(3) Pristojni organi morajo nemudoma obvestiti predstavnika Visokega komisariata v Republiki Sloveniji o vsaki vloženi prošnji za azil, mu omogočiti, da stopi v stik s prosilci za azil, ga seznanjati s potekom posameznih postopkov in odločitvami pristojnih organov ter mu omogočiti, da da svoje pripombe na te postopke in odločitve.

11. člen

(pravica prosilcev za azil do začasnega prebivanja)

(1) Prosilec za azil, ki vstopi v Republiko Slovenijo v skladu s 7. členom tega zakona in ki v skladu s tem zakonom vložijo prošnjo za azil, sme prebivati v Republiki Sloveniji toliko časa, dokler postopek ni pravnomočno končan.

(2) Določba prejšnjega odstavka se uporablja tudi za tujca, ki v času, ko se nahaja v Republiki Sloveniji, v skladu s tem zakonom vložijo prošnjo za azil.

12. člen

(jezik v postopku in pravica do tolmača)

(1) Prosilcu za azil se mora omogočiti, da postopek spremlja in v njem sodeluje v jeziku, ki ga razume. Če prosilec za azil ne razume uradnega jezika, v katerem teče postopek, se mu mora zagotoviti sodelovanje tolmača.

(2) Tolmač se zagotovi prosilcem za azil iz vrst sodnih tolmačev, če pa to ni mogoče, je za tolmača lahko dodeljena tudi oseba, ki je sposobna prevajanja v jezik in iz jezika, ki ga prosilec za azil razume in je vredna zaupanja.

(3) Tolmač ima pravico do plačila iz proračuna Republike Slovenije v skladu s predpisi o sodnih tolmačih.

(4) Prosilec za azil si lahko na lastne stroške zagotovi pomoč lastnega tolmača.

(5) Prosilec za azil lahko v postopku predloži vse dokumente v svojem jeziku oziroma jeziku, ki ga razume. Pristojni organ zagotovi prevajanje v slovenski jezik za tiste dokumente, ki so pomembni za odločitev o prošnji za azil.

13. člen

(prosilke za azil)

(1) Prosilkam za azil se na njihovo utemeljeno prošnjo po možnosti omogoči, da postopek vodi oseba ženskega spola.

(2) Prejšnji odstavek se smiselno uporablja tudi za zagotovitev tolmača.

14. člen
(mladoletniki brez spremstva)

- (1) Mladoletniki brez spremstva so tujci, ki še niso stari 18 let in ki pridejo v Republiko Slovenijo ali v Republiko Sloveniji po prihodu ostanejo brez spremstva staršev ali drugih zakonitih zastopnikov.
- (2) Mladoletniku brez spremstva, ki zaprosi za azil, pristojni organ Republike Slovenije pred pričetkom postopka postavi zakonitega zastopnika.
- (3) Prošnje za azil, ki jih vložijo mladoletniki brez spremstva, se obravnavajo prednostno in se morajo rešiti v čim krajšem možnem času.
- (4) Pristojni organi morajo v čim krajšem možnem času ugotoviti mladoletnikovo istovetnost ter preveriti, če so v resnici brez spremstva.
- (5) Mladoletnikov brez spremstva se ne sme vrniti v izvorno državo ali v tretjo državo, ki jih je pripravljena sprejeti, dokler jim tam nista zagotovljena primeren sprejem in nega.
- (6) V nobenem primeru se mladoletnikov brez spremstva ne sme vračati v nasprotju s sprejetimi mednarodnimi akti.

15. člen
(poslovno nesposobne osebe)

- (1) Poslovno nesposobnim osebam, ki zaprosijo za azil, se pred pričetkom postopka postavi zakoniti zastopnik.
- (2) Zakonitega zastopnika določi pristojni organ v skladu z zakonom.
- (3) Osebam iz prvega odstavka tega člena se morata zagotoviti vsa potrebna zaščita in osnovna oskrba.

15.a člen
(ranljive skupine)

- (1) Ranljivim skupinam oseb s posebnimi potrebami, zlasti otrokom, otrokom brez spremstva, invalidnim osebam, starejšim, nosečnicam, roditeljem samohranilcem z otroki in žrtvam posilstva, mučenja ali drugih oblik psihičnega, fizičnega in spolnega nasilja se zagotavlja posebna nega in skrb.
- (2) Posebne potrebe in ranljivost po tem zakonu se ugotavljajo na podlagi individualne ocenitve potrebe posameznega prosilca za azil, begunca ali osebe, ki ji je priznana subsidiarna zaščita.
- (3) Pri nastanitvi ranljivih skupin prosilcev za azil, beguncev in oseb, ki jim je bila priznana subsidiarna zaščita, se upošteva specifični položaj teh oseb in se mu prilagodijo materialne pogoje sprejema, zdravstveno in psihološko svetovanje ter nega.

16. člen
(svetovalci za begunce)

- (1) Minister, pristojen za notranje zadeve, za podporo in pravno pomoč prosilcem za azil v zvezi z azilnim postopkom na upravnem in vrhovnem sodišču imenuje svetovalce za begunce. Za postopek imenovanja se uporabljajo določbe zakona, ki ureja splošni upravni postopek.
- (2) Razpis za svetovalce za begunce objavi ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, v Uradnem listu Republike Slovenije. Odločba o imenovanju svetovalca za begunce je dokončna.

(3) Za svetovalca za begunce je lahko imenovan, kdor izpolnjuje naslednje pogoje:

- je državljan Republike Slovenije,
- je poslovno sposoben in ima splošno zdravstveno zmožnost,
- je univerzitetni diplomirani pravnik,
- je opravil pravniški državni izpit,
- aktivno obvlada slovenski jezik,
- je vreden zaupanja za opravljanje dela svetovalca za begunce.

(4) Svetovalec za begunce se razreši:

- če se ugotovi, da ne izpolnjuje več z zakonom predpisanih pogojev,
- če je pravomočno obsojen za naklepno kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti, na kazen zapora šestih mesecev ali na hujšo kazen,
- na lastno željo.

(5) Seznam svetovalcev za begunce se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije. Svetovalci za begunce imajo za opravljena dejanja pravne pomoči v postopkih pred upravnim in vrhovnim sodiščem pravico do nagrade za opravljeno delo in povračila stroškov v skladu s kriteriji, ki jih določi minister, pristojen za notranje zadeve, iz sredstev proračuna Republike Slovenije.

17. člen

(splošne obveznosti prosilcev za azil in beguncev)

(1) Prosilci za azil in begunci morajo spoštovati zakone, druge predpise in splošne pravne akte Republike Slovenije.

(2) Prosilci za azil morajo sodelovati s pristojnimi državnimi organi Republike Slovenije in se podrežati njihovim ukrepom.

18. člen

(varovanje osebnih podatkov)

(1) Osebni podatki, ki jih v postopku zberejo in pridobijo pristojni organi in drugi državni organi, so varovani v skladu z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov.

(2) Vse izjave, navedbe, pojasnila in podatki, ki jih v postopku za pridobitev azila organom iz prejšnjega odstavka posreduje prosilec za azil, se obravnavajo kot zaupni podatki.

(3) Organi iz prvega odstavka tega člena morajo osebne podatke in izjave, navedbe, pojasnila in podatke, ki jih v postopku posreduje prosilec za azil, še posebej skrbno varovati pred organi njegove izvorne države.

19. člen

(pomoč pri vključitvi)

Republika Slovenija zagotavlja pogoje za vključitev beguncev v kulturno, gospodarsko in družbeno življenje Republike Slovenije. Pri tem zlasti:

- organizira tečaje slovenskega jezika za begunce;
- organizira tečaje in druge oblike za nadaljnje izobraževanje in poklicno izpopolnjevanje beguncev;
- seznanja begunce s slovensko zgodovino, kulturo in ustavno ureditvijo.

20. člen

(organi)

(1) Postopek za pridobitev azila na prvi stopnji vodi ministrstvo, pristojno za notranje zadeve.

(2) Postopek lahko vodijo samo uradne osebe, ki morajo biti ustrezno usposobljene na tem področju.

(3) Zoper odločbo ministrstva, pristojnega za notranje zadeve, lahko prosilec za azil vloži tožbo na upravno sodišče.

(4) Organom, ki odločajo o pravici do azila, je potrebno zagotoviti vsestranski dostop do natančnih in ažurnih informacij o dejanskem položaju v posameznih državah, iz katerih prihajajo begunci.

(5) Minister, pristojen za notranje zadeve, določi uradne osebe za vodenje postopka na prvi stopnji.

21. člen

(razmerje do postopkov po zakonu o tujcih)

(1) Tujec, ki vloži prošnjo za azil, od dneva vložitve prošnje pa do dokončne zavrnitve prošnje ne more zaprositi za dovoljenje za začasno prebivanje.

(2) Določbe o prisilni odstranitvi tujca po predpisih, ki veljajo za tujce, se uporabljajo tudi za odstranitev prosilca za azil, ki mu je bila prošnja za azil dokončno zavrnjena in odrejena zapustitev Republike Slovenije, kolikor ni s tem zakonom drugače določeno.

II. POGlavJE

POSTOPEK ZA PRIDOBITEV AZILA

22. člen

(naloge organov v postopku)

V postopku se ugotavlja, ali prosilec za azil izpolnjuje pogoje za pridobitev azila v Republiki Sloveniji v skladu s tem zakonom.

23. člen

(uporaba zakona, ki ureja splošni upravni postopek)

V postopku za pridobitev azila se uporablja zakon, ki ureja splošni upravni postopek, kolikor s tem zakonom ni drugače določeno.

24. člen

(načela postopka)

(1) Postopek se prične z vložitvijo prošnje za azil.

(2) Pristojni organ mora omogočiti prosilcu za azil, da izčrpno predstavi, pojasni ter dokaže vse okoliščine in dejstva, ki utegnejo biti pomembna za pridobitev azila.

(3) Prosilec za azil je dolžan ves čas postopka aktivno sodelovati s pristojnim organom. Prosilec za azil mora predstaviti in pojasniti vsa dejstva in okoliščine, ki so mu znane, omogočiti pristojnemu organu dostop do vseh razpoložljivih dokazov ter predložiti vse listine in potrdila, ki jih ima in ki so lahko pomembna za postopek.

(4) Prosilec za azil mora navesti vsa dejstva in predložiti vse razpoložljive dokaze, ki so potrebni za odločanje o njegovi prošnji za azil do konca zaslišanja. Na to mora biti opozorjen v vabilu na zaslihanje.

(5) Pristojni organ mora ugotoviti resnično stanje stvari ter po uradni dolžnosti ugotoviti, preveriti in upoštevati vsa dejstva in okoliščine ter pridobiti vse razpoložljive dokaze, ki utegnejo biti pomembni za zakonito in pravilno odločbo.

(6) Odločba pristojnega organa o dodelitvi azila in priznanju statusa begunca ali zavrnitev prošnje ni odvisna od predložitve nobenega posebnega formalnega dokaza. Odločba pristojnega organa temelji samo na podlagi celovite proučitve vseh okoliščin in dejstev, razpoložljivih dokazov ter obrazložitve in pojasnil prosilca za azil.

(7) Pristojni organ mora v postopku omogočiti prosilcem za azil, da čim lažje zavarujejo in uveljavijo svoje pravice, ki jim po zakonu grede. Uradna oseba, ki vodi postopek, mora skrbeti, da nevednost in neukost prosilcev za azil ni v škodo njihovim pravicam.

25. člen (vložitve prošnje za azil)

(1) Prošnja za azil se vloži pri ministrstvu, pristojnem za notranje zadeve.

(2) Tujec iz 8. člena tega zakona vloži prošnjo za azil pri ministrstvu, pristojnem za notranje zadeve, azilnem domu ali policiji.

(3) Tujci, ki niso v Republiki Sloveniji, lahko vložijo prošnjo za azil tudi na diplomatsko-konzularnih predstavništvih Republike Slovenije v tujini.

(4) Tujca, ki želi ali izrazi namen vložiti prošnjo za azil pri drugem državnem organu ali organu lokalne skupnosti, se napoti na pristojni organ.

(5) Državni organ ali organ lokalne skupnosti, kateremu tujec izrazi željo oziroma namen, da vložijo prošnjo za azil, mora sprejeti takšno izjavo brez odlašanja uradno na zapisnik. Zapisnik morata podpisati prosilec za azil in uradna oseba državnega organa.

(6) Minister, pristojen za notranje zadeve, izda navodilo o sprejemanju, vsebini in ravnanju z vloženimi prošnjami oziroma izjavami, sprejetimi na zapisnik iz prejšnjega odstavka.

26. člen (ravljanje s tujcem, ki izrazi namen vložiti prošnjo za azil)

(1) Tujca, ki nezakonito vstopi ali nezakonito prebiva v Republiki Sloveniji in izrazi namen vložiti prošnjo za azil, v zvezi z nezakonitim vstopom ali nezakonitim prebivanjem predhodno obravnava policija.

(2) V primeru, da iz izjave tujca niso razvidne okoliščine iz drugega in tretjega odstavka 1. člena tega zakona, ali če tujec na zahtevo pristojnega organa ne daje izjav ali če zapusti prostore azilnega doma, namenjene za nastanitev tujcev, ki so izrazili namen vložiti prošnjo za azil, organ iz prejšnjega odstavka ravna po Zakonu o tujcih.

(3) Dejstva iz prvega in drugega odstavka tega člena ugotavlja policija v sodelovanju z organom, ki vodi postopek, kar se ne šteje za odločanje policije v azilnem postopku.

(4) Če tujec izrazi namen vložiti prošnjo za azil v času zadrževanja v letalskem tranzitnem prostoru na letališču ali na ladji, ki je na sidrišču luke ali pristanišču, pristojni organi ugotovijo skladnost izjave iz prvega odstavka tega člena najkasneje v 48 urah.

(5) Pristojni organ, ki vodi postopek za pridobitev azila, pridobi ustrezno fotografijo obraza in prstne odtise prosilca za azil, tako, da je možno preverjanje njegove istovetnosti za potrebe izvajanja in odločanja v postopkih po tem zakonu.

27. člen (omejitev gibanja)

(1) Prosilcu za azil se lahko začasno omeji gibanje, če je to potrebno zaradi:

- ugotavljanja istovetnosti prosilca za azil ali
- preprečevanja širjenja nalezljivih bolezni ali
- suma zavajanja ali zlorabe postopka v smislu 36. člena tega zakona ali
- zaradi razlogov ogrožanja življenja drugih ali premoženja.

(2) Gibanje se lahko omeji:

- s prepovedjo gibanja izven določenega območja ali
- s prepovedjo gibanja izven azilnega doma oziroma njegove izpostave ali
- s prepovedjo gibanja izven mejnega prehoda, če tam obstajajo možnosti za nastanitev.

(3) Omejitev gibanja izven azilnega doma oziroma njegove izpostave se izvaja v za to namenjenem objektu azilnega doma ali v drugih ustreznih objektih ministrstva, pristojnega za notranje zadeve.

(4) Omejitev gibanja iz razloga druge alinee prvega odstavka tega člena se izvaja v objektu azilnega doma, namenjenem izolaciji oseb.

(5) Omejitev gibanja odredi ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, s sklepom. Pisni odpravek sklepa pristojni organ izda najkasneje v roku 48 ur od ustnega izreka sklepa. Omejitev gibanja lahko traja do prenehanja razlogov, vendar najdalj tri mesece. Če so razlogi za omejitev gibanja po tem času še vedno podani, se omejitev lahko podaljša še za en mesec. Omejitev gibanja iz razlogov preprečevanja širjenja nalezljivih bolezni traja, dokler so za to podani razlogi.

(6) Zoper sklep o omejitvi gibanja ima prosilec za azil pravico do tožbe na upravno sodišče v treh dneh po njegovi vročitvi. Sodišče mora po predhodnem ustnem zaslišanju o tožbi odločiti v treh dneh.

28. člen

(mladoletniki brez spremstva v azilnem postopku)

(1) Mladoletniku brez spremstva se mora pred začetkom postopka postaviti zakonitega zastopnika.

(2) Pristojni organ mora ob obravnavanju prošnje za azil mladoletnika brez spremstva, upoštevati stopnjo njegovega duševnega razvoja v sodelovanju z zakonitim zastopnikom.

29. člen

(zaslišanje prosilca za azil)

(1) Pristojni organ mora vsakega prosilca za azil osebno zaslišati v najkrajšem možnem času. Prosilec za azil je lahko po potrebi zaslišan večkrat.

(2) V primeru očitno neutemeljene prošnje se izjava prosilca za azil iz dvaintridesete alineje drugega odstavka 63.b člena tega zakona šteje kot zaslišanje.

(3) Pristojni organ mora z zaslišanjem ugotoviti zlasti:

- istovetnost prosilca za azil ter družinskih članov, ki ga spremljajo;
- razloge, na katerih utemeljuje prošnjo za azil;
- po kakšni poti in s katerimi postanki je prosilec za azil prišel v Republiko Slovenijo in ali je za azil zaprosil že v kakšni drugi državi;
- vsa druga dejstva in okoliščine, ki so lahko pomembne za odločbo.

(4) Prosilec za azil mora sam navesti vsa dejstva in okoliščine, ki utemeljujejo njegov strah pred preganjanjem in vsa dejstva in okoliščine, ki nasprotujejo prisilni odstranitvi iz Republike Slovenije ali vrnitvi v določeno državo. Prosilec za azil mora predložiti pristojnemu organu vse razpoložljive dokaze, s katerimi utemeljuje svojo prošnjo oziroma podati verodostojno in prepričljivo obrazložitev vseh razlogov, s katerimi utemeljuje svojo prošnjo, če dokazov ni.

(5) Prosilec za azil mora dati vse osebne podatke in podatke o svojih preteklih doživetjih, ki so pomembni za ugotovitev njegove istovetnosti ali so sicer pomembni za postopek.

(6) Pristojni organ mora prosilcu za azil omogočiti dovolj časa za pripravo na zaslišanje in dovolj časa, da si zagotovi pomoč in podporo zakonitega zastopnika ali drugega svetovalca, za katero meni, da mu je potrebna.

30. člen (sodelovanje drugih oseb v postopku)

(1) Pri zaslišanju prosilca za azil je javnost izključena.

(2) Pri zaslišanju prosilca za azil in drugim dejanjem v postopku so lahko navzoči:

- njegov zakoniti zastopnik;
- predstavnik Visokega komisariata;
- drugi svetovalci, ki si jih v pomoč in podporo izbere prosilec za azil in zakoniti zastopnik oziroma skrbnik mladoletnika brez spremstva.

(3) Datum in kraj zaslišanja mora pristojni organ pravočasno sporočiti vsem osebam, ki so lahko navzoče pri zaslišanju.

31. člen (obvestilo o uvedbi postopka in pravice Visokega komisariata)

(1) Pristojni organ mora o uvedbi postopka brez odlašanja obvestiti predstavnika Visokega komisariata.

(2) Predstavnik Visokega komisariata ima pravico zahtevati podatke o vsakem posameznem postopku in pravico do vpogleda v gradivo, listine in dokumentacijo vsakega posameznega postopka.

(3) Predstavnik Visokega komisariata ima pravico ob vsakem času vzpostaviti stik z vsakim prosilcem za azil.

32. člen (vročanje)

(1) Prosilec za azil mora biti ves čas postopka dosegljiv pristojnim organom; vsako spremembo svojega naslova mora sporočiti pristojnemu organu brez odlašanja.

(2) Spisi (vabila, odločbe, sklepi, in drugi uradni spisi) v postopku se obvezno vročajo prosilcu za azil osebno oziroma njegovemu zakonitemu zastopniku ali pooblaščenцу.

(3) Spisi v postopku se vročajo v jeziku, ki ga prosilec za azil razume, razen sklepov in odločb, ki se vročajo v jeziku, v katerem teče postopek. V jezik, ki ga prosilec za azil razume, se prevedejo le izrek, pravni pouk in kratek povzetek obrazložitve, ki mora vsebovati bistvene elemente, na katerih temelji odločitev.

33. člen (ugotavljanje dejanskega stanja)

(1) Pristojni organ mora po uradni dolžnosti ugotoviti resnično stanje stvari in v ta namen priskrbeti in preveriti vsa dejstva, ki so pomembna za zakonito in pravilno odločbo. Pristojni organ, če je to potrebno za ugotovitev dejstev in okoliščin, ki so ali bi lahko bile pomembne za razjasnitev stvari, ali da se prosilcu za azil omogoči uveljavitev in zavarovanje njegovih pravic, opravi dodatna zaslišanja prosilca za azil, preveri predložene dokaze in obrazložitve ter pridobi, če je to mogoče, tudi dokaze, ki jih prosilec za azil ni predlagal.

(2) Pristojni organ mora, kadar je za ugotovitev ali presojo kakšnega dejstva, ki je pomembno za rešitev prošnje, potrebno strokovno znanje, s katerim pooblaščen uradna oseba, ki vodi postopek, ne razpolaga, pridobiti ustrezno izvedensko mnenje.

(3) Pristojni organ mora pridobiti izvedensko mnenje tudi, kadar to zahteva prosilec za azil, njegov zakoniti zastopnik, pooblaščenec ali predstavnik Visokega komisariata.

34. člen (odločba organa na prvi stopnji)

(1) Organ prve stopnje z odločbo:

- prošnji za azil ugotovi, če ugotovi, da prosilec za azil izpolnjuje pogoje za pridobitev azila v Republiki Sloveniji po drugem ali tretjem odstavku 1. člena tega zakona;
- prošnjo za azil kot neutemeljeno zavrne.

(2) Organ v odločbi, s katero prošnji za azil ugotovi, prosilcu za azil prizna status begunca v skladu s tem zakonom.

(3) Prosilec za azil mora zapustiti Republiko Slovenijo nemudoma po pravnomočnosti odločbe, s katero se prošnja za azil zavrne. Pristojni organ lahko zaradi osebnih okoliščin določi rok, v katerem mora prosilec za azil zapustiti državo.

(4) O pravnomočno končanem azilnem postopku pristojni organ obvesti policijo.

35. člen (zavrnitev prošnje za azil)

(1) Pristojni organ prošnjo za azil kot neutemeljeno zavrne, če:

- ugotovi, da prosilec za azil ne izpolnjuje pogojev za azil in priznanje statusa begunca po drugem ali tretjem odstavku 1. člena tega zakona;
- obstoji kakšen od izključitvenih razlogov iz 4. člena tega zakona.

(2) Pristojni organ takoj odloči o stvari in prošnjo za azil kot očitno neutemeljeno zavrne, če:

- prošnja temelji na namernem zavajanju ali če se postopek zlorablja;
- je prosilec za azil prišel izključno iz ekonomskih razlogov ali če je iz njegove prošnje očitno, da mu v njegovi izvorni državi ne grozi preganjanje;
- je bil prosilcu za azil vstop v Republiko Slovenijo že zavrnjen, pa se razlogi za zavrnitev vstopa niso spremenili;
- prosilec lahko poišče zaščito v delu svoje izvorne države, kjer razmere ustrezajo kriterijem iz desete alineje 2. člena tega zakona;
- prosilec za azil prihaja iz varne izvorne države.

36. člen (zavajanje ali zloraba postopka)

Za zavajanje oziroma zlorabo postopka se šteje:

- utemeljevanje na podlagi napačne istovetnosti ali na podlagi ponarejenih dokumentov;
- lažna predstavitev razlogov, na katere se prosilec za azil sklicuje;
- namerno uničenje potnega lista kakšnega drugega dokumenta, listine ali vozovnice, ki bi bil pomemben za odločanje o njegovi prošnji;
- prikritje, da je že pred tem vložil prošnjo za azil v drugi državi, še posebej, če pri tem uporablja napačno istovetnost;
- vložitev prošnje z namenom, da bi odložil prisilno odstranitev.

37. člen

(predhodni postopek glede prosilcev za azil,
ki prihajajo iz varnih tretjih držav)

- (1) Prosilcu za azil, ki prihaja iz varne tretje države v smislu 2. člena tega zakona, pristojni organ prošnjo za azil s sklepom zavrže.
- (2) Zoper sklep o zavrženju prošnje za azil lahko prosilec za azil v treh dneh vloži tožbo na upravno sodišče, ki mora o tožbi odločiti v sedmih dneh. Tožba ne zadrži izvršitve sklepa.
- (3) Prosilcu za azil, čigar prošnja je bila zavržena po prvem odstavku tega člena, pristojni organ izda posebno potrdilo, v katerem navede razloge, zaradi katerih prošnja za azil ni bila obravnavana s strani pristojnega organa ter da zavrženje prošnje temelji na dejstvu, da se prosilec za azil lahko vrne v varno tretjo državo.
- (4) V tem postopku se ne uporablja določba prvega odstavka 29. člena tega zakona.

38. člen
(tožba zoper odločbo prve stopnje)

- (1) Zoper odločbo, izdano na prvi stopnji, ima prosilec za azil pravico vložiti tožbo na upravno sodišče.
- (2) V primeru, da je odločba izdana na podlagi prvega odstavka 35. člena tega zakona, se tožba vloži v petnajstih dneh od vročitve odločbe, v primeru, da pa je izdana na podlagi drugega odstavka 35. člena tega zakona, pa v treh dneh od vročitve odločbe.
- (3) Če je izdan sklep na podlagi 42. člena tega zakona, se tožba lahko vloži v treh dneh od vročitve sklepa.
- (4) Prosilcu za azil, ki je iz opravičenih razlogov zamudil rok za vložitev tožbe, se na njegov predlog dovoli vrnitev v prejšnje stanje. Predlog za vrnitev v prejšnje stanje se poda v treh dneh od dneva, ko je prenehal vzrok, ki je povzročil zamudo. Po treh mesecih od dneva zamude se ne more več predlagati vrnitve v prejšnje stanje. O predlogu za vrnitev v prejšnje stanje odloči pristojni organ v treh dneh s sklepom. V tem času se prosilca za azil ne sme odstraniti iz Republike Slovenije.

39. člen
(pravila postopka)

- (1) Upravno sodišče odloča na podlagi ugotovitev, pridobljenih v postopku na prvi stopnji.
- (2) Upravno sodišče tožbo kot nedovoljeno ali prepozno s sklepom zavrže, tožbo s sodbo kot neutemeljeno zavrne, odločbo v celoti ali deloma odpravi ali jo spremeni.
- (3) Če upravno sodišče ugotovi, da so bila v postopku na prvi stopnji nepopolno ali zmotno ugotovljena dejstva ali okoliščine ali če se je medtem spremenilo dejansko stanje, na podlagi katerega je bila izdana odločba na prvi stopnji, samo dopolni postopek in odpravi omenjene pomanjkljivosti ter odpravi odločbo prve stopnje s svojo sodbo in samo reši stvar.
- (4) Upravno sodišče mora odločiti o tožbi v 30 dneh od prejema tožbe oziroma v sedmih dneh, če gre za tožbo zoper odločbo, izdano na podlagi drugega odstavka 35. člena tega zakona.
- (5) Vrhovno sodišče mora odločiti o pritožbi zoper odločitev upravnega sodišča v petnajstih dneh od prejema pritožbe.
- (6) Za vložitev tožbe in postopek pred upravnim sodiščem se uporablja zakon, ki ureja upravni spor,

kolikor s tem zakonom ni drugače določeno.

40. člen
(prisilna odstranitev)

(1) Prosilca za azil, ki mu je bila prošnja za azil v azilnem postopku zavrjnena s pravnomočno odločbo, pa ozemlja Republike Slovenije po pravnomočnosti odločbe ne zapusti, se iz države prisilno odstrani v skladu s postopkom prisilne odstranitve tujca po Zakonu o tujcih.

(2) Odstranitev po prejšnjem odstavku se ne sme izvršiti, dokler postopek ni pravnomočno končan. Postopek je pravnomočno končan:

- ko preteče rok za vložitev tožbe zoper odločbo izdano na prvi stopnji in tožba ni bila vložena, ali če je bila tožba vložena po preteku določenega roka in ni bila dovoljena vrnitev v prejšnje stanje;
- ko preteče rok za vložitev pritožbe zoper odločbo upravnega sodišča in pritožba ni bila vložena, ali če je bila pritožba vložena po preteku določenega roka in ni bila dovoljena vrnitev v prejšnje stanje;
- z vročitvijo sodbe vrhovnega sodišča, s katero se pritožba zavrne, ali sklepa vrhovnega sodišča, s katerim se pritožba zavrže.

40.a člen
(dublinski postopki)

(1) Prosilca za azil, ki mu je bil izdan sklep na podlagi Uredbe Sveta (ES) o vzpostavitvi meril in mehanizmov za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za azil, ki jo v eni od držav članic vložil državljan tretje države, št. 343/2003 z dne 18.2.2003 (Uradni list L 050 z dne 25.2.2003), da Republika Slovenija ne bo obravnavala njegove prošnje za azil, ali z dnem, ko je bil pridobljen rezultat o obstoju prstnih odtisov iz baze Eurodac na podlagi Uredbe Sveta (ES) glede ustanovitve Eurodac-a za primerjavo prstnih odtisov za dejansko izvajanje Dublinske konvencije št. 2725/2000 z dne 11.12.2000 (Uradni list L 316 z dne 15.12.2000), se do predaje pristojni državi nastani pri organu, ki je pristojen za odstranitev iz države.

(2) Tožba zoper sklep iz prejšnjega odstavka se lahko vložijo v treh dneh od vročitve. Tožba ne zadrži izvršitve sklepa.

41. člen
(ponovna prošnja za azil)

(1) Prosilec za azil, ki mu je bila prošnja za azil v Republiki Sloveniji že zavrjnena, lahko vložijo novo prošnjo za azil samo, če predloži dokaze, da so se zanj okoliščine po izdaji prejšnje odločbe bistveno spremenile. V nasprotnem primeru pristojni organ ne uvede postopka in prošnjo s sklepom zavrže.

(2) Tožba zoper sklep iz prejšnjega odstavka se lahko vložijo v treh dneh od vročitve sklepa. Tožba ne zadrži izvršitve sklepa.

(3) V primeru vložitve prošnje po prvem odstavku tega člena se tujec, ki je v postopku prisilne odstranitve, ali tujec, ki ni zapustil Republike Slovenije, nastani pri organu, ki je pristojen za odstranitev iz države.

42. člen
(umik prošnje za azil)

(1) Ne glede na to, na kateri stopnji je postopek, se prošnja za azil šteje za umaknjeno in se postopek s sklepom ustavi:

- če prosilec za azil prošnjo za azil umakne;
- če se prosilec za azil brez predhodnega opravičila ne odzove vabilu na zaslišanje ali ustno obravnavo;
- če prosilec za azil pristojnega organa ne obvesti o spremembi svojega naslova in mu vabila oziroma

drugih pošilk kljub ponovnemu poskusu ni mogoče vročiti;

- če prosilec za azil noče sodelovati pri ugotavljanju njegove istovetnosti;
- če je iz uradnih evidenc pristojnega organa, ki vodi postopek, razvidno, da je prosilec za azil samovoljno zapustil azilni dom ali njegovo izpostavo in se roku treh dni od samovoljne zapustitve ni vrnil v azilni dom ali njegovo izpostavo;
- če se prosilec za azil v roku treh dni od obvestila stanodajalca pristojnemu organu, ki vodi postopek, ni vrnil na zasebni naslov iz 45.b člena tega zakona.

(2) V primerih iz druge, tretje in pete alinee prejšnjega odstavka lahko prosilec za azil iz opravičenih razlogov zaprosi za vrnitev v prejšnje stanje v treh dneh od dneva, ko je prenehal razlog, zaradi katerega se ni odzval vabilu na zaslišanje, oziroma zaradi katerega ni sporočil spremembe naslova oziroma je zapustil azilni dom ali njegovo izpostavo za več kot tri dni.

(3) Pristojni organ v sklepu iz prvega odstavka tega člena določi, da mora prosilec za azil zapustiti Republiko Slovenijo po pravnomočnosti sklepa.

III. POGLAVJE

PRAVICE IN DOLŽNOSTI PROSILCEV ZA AZIL

43. člen (pravice prosilcev za azil)

(1) Prosilci za azil imajo pravico do:

- prebivanja v Republiki Sloveniji, dokler postopek ni pravnomočno končan;
- osnovne oskrbe;
- zdravstvenega varstva;
- dela;
- brezplačne pravne pomoči v postopkih pred upravnim in vrhovnim sodiščem;
- finančne pomoči v primeru nastanitve na zasebnem naslovu pod pogoji iz 45.b člena tega zakona;
- humanitarne pomoči;
- osnovnošolskega izobraževanja.

(2) Minister, pristojen za notranje zadeve, predpiše v soglasju z ministri, pristojnimi za zdravstvo, delo, družino in socialne zadeve, šolstvo, znanost in šport ter pravosodje, podrobnejše pogoje in načine za zagotavljanje pravic iz prejšnjega odstavka.

44. člen (dolžnosti prosilcev za azil)

Prosilci za azil morajo:

- spoštovati zakone in druge predpise Republike Slovenije ter ukrepe državnih organov;
- biti vedno dosegljivi pristojnim organom;
- odzivati se na vabila pristojnih organov in sodelovati ves čas postopka za pridobitev azila;
- v treh dneh sporočiti vsako spremembo svojega naslova pristojnemu organu;
- spoštovati odredbe pristojnih organov glede omejitve gibanja.

45. člen (azilni dom in bivanje v domu)

(1) Za nastanitev tujcev, ki so v postopku zaradi pridobitve azila, se organizira azilni dom. Azilni dom ustanovi ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, ki lahko za organizacijo delovanja in bivanja v azilnem domu pooblasti na podlagi javnega razpisa izbrano društvo, ustanovo, zavod ali drugo nepridobitno pravno osebo, katere dejavnost obsega področje nastanitve prosilcev za azil.

(2) Prosilci za azil, ki bivajo v azilnem domu, morajo spoštovati določila hišnega reda, ki ga izda

minister, pristojen za notranje zadeve.

(3) Prosilce za azil ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, nastani v azilnem domu ali v njegovi izpostavi, kjer jim zagotovi oskrbo, ki vključuje obleko in prehrano.

(4) Stroške nastanitve iz prejšnjega odstavka krije ministrstvo, pristojno za notranje zadeve. Prosilci za azil, ki imajo lastna sredstva za preživljanje ali jim je preživljanje zagotovljeno kako drugače, morajo sami nositi stroške ali sorazmeren del stroškov nastanitve v azilnem domu oziroma izpostavi.

(5) Obseg in način nastanitve in oskrbe določi minister, pristojen za notranje zadeve, s predpisom iz drugega odstavka 43. člena tega zakona.

45.a člen (izpostave azilnega doma)

(1) Zaradi enakomerne porazdelitve prosilcev za azil se ustanovijo izpostave azilnega doma, ki so potrebne za nastanitev prosilcev za azil.

(2) Vlada Republike Slovenije določi število, kriterije in pogoje za ustanovitev izpostav, pri čemer upošteva možnosti za njihovo ustanovitev v posameznih lokalnih skupnostih.

45.b člen (razselitev)

(1) Pristojni organ lahko po vložitvi prošnje za azil prosilca nastani v drugih nastanitvenih objektih, če mu ne more zagotoviti ustrezne namestitve v azilnem domu ali njegovi izpostavi.

(2) Pristojni organ lahko odobri prosilcu za azil nastanitev na zasebnem naslovu, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

- da mu ne more zagotoviti ustrezne namestitve v azilnem domu ali izpostavi oziroma v nastanitvenih objektih iz prejšnjega odstavka in
- da je bil že zaslišan v rednem postopku.

(3) Prosilcu za azil iz 15.a člena tega zakona, pristojni organ lahko odobri nastanitev na zasebnem naslovu tudi, če niso izpolnjeni pogoji iz prejšnjega odstavka, če so za to podani zdravstveni razlogi.

(4) V primeru izrednih okoliščin Vlada Republike Slovenije sprejme sklep, da se prosilci za azil lahko nastanijo na zasebnem naslovu tudi, če niso izpolnjeni pogoji iz drugega odstavka tega člena.

(5) Prosilcem za azil, ki so nastanjeni v skladu z drugim, tretjim in četrtem odstavkom tega člena ter nimajo dohodkov in zagotovljene brezplačne nastanitve in oskrbe, se dodeli finančna pomoč v višini, določeni s predpisom iz drugega odstavka 43. člena tega zakona.

(6) Stanodajalec mora pristojni organ nemudoma obvestiti o samovoljni zapustitvi prosilca za azil, ki je bil nastanjen na zasebnem naslovu.

46. člen (zdravstveno varstvo)

Zdravstveno varstvo prosilca za azil obsega pravico do:

1. nujne medicinske pomoči in nujnega reševalnega prevoza po odločitvi zdravnika ter pravico do nujne zobozdravstvene pomoči;
2. nujnega zdravljenja po odločitvi lečečega zdravnika, ki obsega:
 - ohranitev življenjsko pomembnih funkcij, zaustavljanje večjih krvavitev oziroma preprečitev izkrvavitve,
 - preprečitev nenadnega poslabšanja zdravstvenega stanja, ki bi lahko povzročilo trajne

okvare posameznih organov ali življenjskih funkcij,

- zdravljenje šoka,

- storitve pri kroničnih boleznih in stanjih, katerih opustitev bi neposredno in v krajšem času povzročila invalidnost, druge trajne okvare zdravja ali smrt,

- zdravljenje vročinskih stanj in preprečevanje širjenja infekcije, ki bi utegnila voditi do septičnega stanja,

- zdravljenje oziroma preprečevanje zastrupitev,

- zdravljenje zlomov kosti oziroma zvinov ter drugih poškodb, pri katerih je nujno posredovanje zdravnika,

- zdravila s pozitivne liste v skladu s seznamom medsebojno zamenljivih zdravil, ki so predpisana na recept za zdravljenje navedenih bolezni in stanj;

3. zdravstvenega varstva žensk: kontracepcijskih sredstev, prekinitve nosečnosti, zdravstvene oskrbe v nosečnosti in ob porodu.

46.a člen (pravica do dela)

(1) Prosilec za azil lahko opravlja delo, če je njegova identiteta nesporno ugotovljena. Z delom lahko prične eno leto po vložitvi prošnje za azil, če v tem času ni bila sprejeta odločitev pristojnega organa in te zamude ni mogoče pripisati prosilcu za azil.

(2) Za opravljanje dela mora prosilec za azil pridobiti delovno dovoljenje v skladu s predpisi, ki urejajo področje zaposlovanja in dela tujcev.

(3) Prosilec za azil lahko pridobi delovno dovoljenje za tri mesece, ki se lahko v primeru pravnomočno končanega azilnega postopka podaljša ali prekine.

46.b člen (pomoč pri vzdrževalnih delih v azilnem domu)

(1) Prosilec za azil lahko pomaga v azilnem domu pri delih, povezanih z vzdrževanjem in nastanitvijo. Za opravljeno delo lahko prejme nagrado.

(2) Dela, ki jih prosilec za azil sme opravljati, ter višina nagrade se določijo v predpisu iz drugega odstavka 43. člena tega zakona.

IV. POGlavJE

PRAVICE IN DOLŽNOSTI BEGUNCEV

47. člen (pravice beguncev)

(1) Begunci, ki jim je bil priznan status begunca v skladu z drugim in tretjim odstavkom 1. člena tega zakona, imajo pravico do:

- stalnega prebivanja;

- denarne pomoči;

- nastanitve v nastanitvenih zmogljivostih ministrstva najdalj za obdobje enega leta od dneva pridobitve statusa begunca oziroma denarnega nadomestila za zasebno nastanitev najdlje za obdobje treh let od dneva pridobitve statusa begunca;

- zdravstvenega varstva;

- šolanja in izobraževanja;

- pomoči pri vključevanju v okolje;

- zaposlitve in vključevanja v druge oblike aktivne politike zaposlovanja.

(2) Vlada Republike Slovenije izda predpise o načinih in pogojih za zagotavljanje pravic iz prejšnjega odstavka.

(3) Za nastanitev tujcev, ki so pridobili status begunca, se organizirajo integracijske hiše. Integracijsko hišo ustanovi ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, ki lahko za organizacijo delovanja in bivanja v integracijski hiši pooblasti na podlagi javnega razpisa izbrano društvo, ustanovo, zavod ali drugo nepridobitno pravno osebo, katere dejavnost obsega področje integracije beguncev.

(4) Begunci, ki bivajo v integracijski hiši, morajo spoštovati določila hišnega reda, ki ga izda minister, pristojen za notranje zadeve.

(5) Stroške nastanitve iz prejšnjega odstavka krije ministrstvo, pristojno za notranje zadeve. Begunci, ki imajo lastna sredstva za preživljanje ali jim je preživljanje zagotovljeno kako drugače, so dolžni sami nositi stroške ali sorazmeren del stroškov nastanitve v integracijski hiši.

48. člen
(dolžnosti beguncev)

Begunci morajo:

- spoštovati ustavno ureditev, zakone, predpise in druge splošne pravne akte Republike Slovenije in ukrepe državnih organov;
- prijaviti prebivališče in vsako spremembo prebivališča v treh dneh pri pristojni upravni enoti;
- obvestiti pristojni organ o zaposlitvi.

49. člen
(dovoljenje za stalno prebivanje)

Pravnomočna odločba, s katero je bil prosilcu za azil priznan status begunca, velja kot dovoljenje za stalno prebivanje v Republiki Sloveniji.

50. člen
(črtan)

51. člen
(črtan)

52. člen
(črtan)

53. člen
(črtan)

54. člen
(črtan)

55. člen
(dostopnost do sodišč in pravne pomoči)

Begunec ima pravico do dostopa do sodišč in pravico do pravne pomoči enako kot slovenski državljani.

V. POGLAVJE

DOVOLJENJA IN LISTINE

56. člen
(izdaja potrdil, listin in vizumov)

(1) Prosilcem za azil se izdajajo naslednja potrdila, listine in vizumi:

- potrdilo o vloženi prošnji za azil in oddanih dokumentih;
- izkaznica prosilca za azil;
- dovoljenje za prehod državne meje.

(2) Beguncem se izdajajo naslednje listine in vizumi:

- potni list za begunca;
- osebna izkaznica begunca;
- vizum za prihod ali odhod in odhodno-prihodni vizum.

(3) Potrdila in listine iz prvega odstavka tega člena izdaja v skladu z določbami tega zakona ministrstvo, pristojno za notranje zadeve. Listine in vizume iz drugega odstavka tega člena izdaja ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, v skladu z določbami tega zakona. Vizum za prihod oziroma odhodno-prihodni vizum lahko izda tudi diplomatsko-konzularno predstavništvo Republike Slovenije v tujini.

57. člen (izkaznica prosilca za azil)

(1) Izkaznica prosilca za azil velja kot dokument o istovetnosti in kot dovoljenje za začasno prebivanje v Republiki Sloveniji.

(2) Izkaznica iz prejšnjega odstavka se izda tudi ožjim družinskim članom prosilca za azil.

(3) Izkaznica prosilca za azil velja do končanega azilnega postopka.

58. člen (dovoljenje za prestop državne meje)

(1) Prosilec za azil med postopkom ne sme zapustiti Republike Slovenije.

(2) Pristojni organ lahko izjemoma izda prosilcu za azil posebno dovoljenje za prehod državne meje in ponovno vrnitev v Republiko Slovenijo.

59. člen (potni list za begunca)

(1) Potni list za begunca izda na vlogo begunca ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, v skladu z zakonom, ki ureja pridobitev potnih listin za državljane Republike Slovenije, kolikor ta zakon ne določa drugače.

(2) Vlogo osebno vloži begunec, ki je dopolnil 18 let starosti oziroma pridobil poslovno sposobnost. Za begunca, mlajšega od 18 let, oziroma begunca, ki mu je delno ali popolno odvzeta poslovna sposobnost, vloži vlogo zakoniti zastopnik.

(3) Pristojni organ izda vlagatelju potrdilo o prejemu vloge.

(4) Potni list za begunca se izda z veljavnostjo, ki ne sme biti daljša od enega leta.

(5) Potni list za begunca se po poteku veljavnosti iz prejšnjega odstavka na vlogo begunca podaljša.

(6) Potni list se podaljša z veljavnostjo, ki ne sme biti daljša od enega leta.

(7) Begunec je v postopku izdaje in podaljšanja veljavnosti potnega lista oproščen plačila stroškov postopka in obrazcev.

(8) Določbe prejšnjega odstavka se ne uporablja v primeru, če begunec v obdobju dveh let izgubi, pogrēši ali odtuji dva ali več potnih listov, razen če dokaže, da je z odtujenim potnim listom ravnal z dolžno skrbnostjo in je odtujitev prijavil kot kaznivo dejanje pristojnemu organu.

(9) Begunec mora potni list po prenehanju statusa begunca izročiti ministrstvu, pristojnemu za notranje zadeve.

60. člen
(osebna izkaznica za begunca)

(1) Osebna izkaznica za begunce je obvezna.

(2) Osebna izkaznica za begunca velja, dokler ima oseba status begunca.

VI. POGLAVJE

POSEBNA OBLIKA ZAŠČITE V REPUBLIKI SLOVENIJI
(črtano)

61. člen
(črtan)

62. člen
(črtan)

63. člen
(črtan)

VI.A POGLAVJE

EVIDENCE

63.a člen
(vrste evidenc)

Zaradi zagotovitve podatkov, potrebnih za opravljanje nalog, določenih s tem zakonom, se vodijo in vzdržujejo evidence o:

- vloženih prošnjah za azil,
- mladoletnih prosilcih za azil brez spremstva staršev,
- prosilcih za azil, nastanjenih v azilnem domu oziroma njegovih izpostavah,
- prosilcih za azil, ki so nastanjeni drugje (razseljeni),
- osebah, ki so pridobile azil v skladu s 1. členom tega zakona,
- osebah, katerih prošnja za azil je bila zavrnjena,
- osebah, katerih prošnja za azil je bila zavržena,
- osebah, glede katerih je bil postopek za azil ustavljen,
- osebah, ki so zaprosile za posebno obliko zaščite,
- osebah, ki jim je bila priznana posebna oblika zaščite,
- osebah, katerih prošnja za posebno obliko zaščite je bila zavrnjena,
- osebah, katerih prošnja za posebno obliko zaščite je bila zavržena,
- ponovnih prošnjah za azil,
- izdanih potnih listih za begunce,
- izdanih izkaznicah prosilca za azil,
- izdanih osebnih izkaznicah za begunca,
- izdanih izkaznicah o priznani posebni obliki zaščite,
- izdanih dovoljenjih za prehod državne meje,

- izdanih vizumih za prihod in odhod in odhodno-prihodnih vizumih.

63.b člen
(podatki za vložitev prošnje za azil)

(1) Prošnja za azil mora biti podana na obrazcu, predpisanem v podzakonskem predpisu iz šestega odstavka 25. člena tega zakona.

(2) Tujec je dolžan v prošnji za azil dati pristojnemu organu naslednje podatke:

- osebno ime,
- druga imena ali vzdevki,
- rojstni datum (dan, mesec, leto),
- spol,
- kraj rojstva (država, mesto, kraj),
- državljanstvo,
- zakonski stan,
- naslov zadnjega prebivališča (država, mesto, kraj),
- narodnost,
- etnična ali plemenska skupina,
- vera,
- jezik,
- datum odhoda iz matične države (dan, mesec, leto),
- države, v katerih je bival po tem, ko je zapustil matično državo,
- datum vstopa v Republiko Slovenijo (dan, mesec, leto),
- kraj vstopa,
- način vstopa,
- dokumenti za ugotavljanje istovetnosti (vrsta dokumenta, številka, datum in kraj izdaje),
- izobrazba in poklic,
- vojaški rok,
- pripadnost politični stranki ali organizaciji,
- predhodne prošnje za azil v Republiki Sloveniji,
- prošnje za azil v drugih državah,
- podatki o predkaznovanosti,
- posebne potrebe ali problemi,
- družinski podatki za otroke brez spremstva,
- ožji družinski člani, ki spremljajo prosilca za azil,
- drugi sorodniki, ki spremljajo prosilca za azil,
- drugi sorodniki, ki že prebivajo v Republiki Sloveniji,
- bližji člani družine, ki živijo v matični državi,
- člani družine, ki živijo izven matične države,
- izjava prosilca,
- druge ugotovitve uradne osebe.

(3) Podatke o narodnosti, etnični ali plemenski skupini, veri, izobrazbi ter pripadnosti politični stranki ali organizaciji iz prejšnjega odstavka poda prosilec na posebnem obrazcu, na katerem poda tudi pisno privolitev za obdelavo teh podatkov, pred tem pa mora biti pisno seznanjen z namenom njihove obdelave, namenom uporabe in časom shranjevanja osebnih podatkov.

63.c člen
(podatki za izdajo izkaznice prosilca za azil)

Za izdajo izkaznice prosilca za azil mora prosilec za azil pristojnemu organu dati podatke iz prve, tretje, četrte, pete, šeste, sedme in osme alineje drugega odstavka prejšnjega člena, naslov prebivališča v Republiki Sloveniji in EMŠO, če ga ima.

63.č člen

(podatki za izdajo osebne izkaznice za begunca, potnega lista za begunca in izkaznice o priznani posebni obliki zaščite)

Za izdajo osebne izkaznice za begunca, potnega lista za begunca in izkaznice o priznani posebni obliki zaščite mora oseba pristojnemu organu dati podatke iz prve, tretje, četrte, pete, šeste, sedme, osme in devetnajste alineje drugega odstavka 63.b člena tega zakona, naslov prebivališča v Republiki Sloveniji, EMŠO, če ga ima, ter priložiti dve fotografiji predpisane velikosti, ki kažeta njegovo pravo podobo.

63.d člen

(arhiviranje in varstvo osebnih podatkov pri izdelavi listin)

(1) Osebni podatki, ki so bili zbrani na podlagi drugega odstavka 63.b člena tega zakona, se hranijo pri pristojnem organu. Po desetih letih od pravnomočno končanega postopka se arhivirajo v skladu z zakonom, ki ureja arhivsko gradivo in arhive.

(2) Osebne podatke iz 63.c. in 63.č. člena tega zakona sme uporabljati pooblaščen podjetje ali organ za izdelavo izkaznice prosilca za azil, osebne izkaznice za begunca, potnega lista za begunca in izkaznice o priznani posebni obliki zaščite za potrebe vpisa podatkov na obrazce navedenih listin in jih mora v roku 30 dni po uporabi uničiti.

63.e člen

(podatki v evidencah)

(1) Evidenice iz 63.a člena tega zakona vsebujejo vse podatke iz drugega odstavka 63.b člena tega zakona.

(2) Evidenca iz druge do devetnajste alineje prvega odstavka 63.a člena tega zakona vsebuje tudi podatke o naslovu prebivališča v Republiki Sloveniji in EMŠO, če ga oseba ima.

(3) Evidenice iz šeste, sedme, osme, devete, desete, enajste, dvanajste in trinajste alineje prvega odstavka 63.a člena tega zakona vsebujejo tudi rok, v katerem mora oseba zapustiti Republiko Slovenijo.

(4) Evidenci iz tretje in četrte alineje prvega odstavka 63.a člena tega zakona vsebujeta tudi podatke o prejeti denarni pomoči ali žepnini, humanitarni pomoči, osnovnošolskem izobraževanju in opravljanju začasnega in občasnega dela.

VII. POGLAVJE

VARSTVO OSEBNIH PODATKOV

64. člen

(zbiranje, obdelava in posredovanje podatkov)

(1) Organi, pristojni za izvajanje tega zakona, lahko zbirajo osebne in druge splošne podatke od prosilcev za azil, beguncev in oseb, ki jim je bila priznana posebna oblika zaščite v Republiki Sloveniji, v obsegu, potrebnem za opravljanje svojih nalog, določenih s tem zakonom.

(2) Državni in drugi organi in organizacije, ki razpolagajo s podatki, ki se nanašajo na osebe iz prejšnjega odstavka, so dolžni te podatke posredovati pristojnim organom na njihovo zahtevo.

(3) Zbiranje in posredovanje podatkov iz prvega in drugega odstavka tega člena morata biti v skladu z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov.

(4) Podatki, pridobljeni z daktiloskopiranjem, in posnete fotografije prosilca za azil se lahko

uporabljajo samo v zvezi z obravnavo prošnje za azil ter za določanje države, ki je pristojna za obravnavo prošnje.

65. člen
(posredovanje podatkov izvorni državi)

(1) Podatki, ki jih od oseb iz prvega odstavka 64. člena zberejo organi, pristojni za izvajanje tega zakona, se ne smejo posredovati izvorni državi.

(2) Za odstranitev osebe, ki ji je bila prošnja za azil zavržena ali zavržena in odrejena prisilna odstranitev v izvorno državo, se tujim organom lahko posreduje le naslednje podatke:

- ime in priimek, rojstne podatke, spol, državljanstvo, podatke o družinskih članih, podatke o dokumentih, ki jih je izdala izvorna država in zadnji naslov v tej državi;
- po potrebi prstne odtise in fotografije.

Zakon o azilu – ZAzil (Uradni list RS, št. 61/99) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

VIII. POGLAVJE

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

66. člen

Minister, pristojen za notranje zadeve, izda v šestih mesecih po sprejemu tega zakona predpise o načinu izvajanja tega zakona. Glede zadev, ki spadajo tudi v delovno področje ministrstva, pristojnega za delo, družino in socialne zadeve, ministrstva, pristojnega za zdravstvo oziroma ministrstva, pristojnega za vzgojo in izobraževanje, izda predpise v soglasju z ministrom, pristojnim za delo, družino in socialne zadeve, ministrom, pristojnim za zdravstvo oziroma ministrom, pristojnim za vzgojo in izobraževanje.

67. člen

Z dnem, ko začne veljati ta zakon, prenehajo veljati členi od 34 do 40 Zakona o tujcih (Uradni list RS, št. 1/91-I, 44/97, 50/98 - odločba US in 14/99 - odločba US) in določbe od 43. do 48. člena Zakona o tujcih, ki se nanašajo na begunce.

68. člen

Prošnje za priznanje statusa begunca, ki so bile vložene po določbah Zakona o tujcih in o njih še ni bilo odločeno, se obravnavajo po določbah tega zakona, kot prošnje za azil.

69. člen

V šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona se ustanovi azilni dom.

70. člen

V treh mesecih po uveljavitvi tega zakona minister, pristojen za pravosodje, z odredbo imenuje svetovalce za begunce.

71. člen

Do izdaje ustreznih predpisov na podlagi tega zakona se še naprej uporabljajo naslednji predpisi,

kolikor niso v nasprotju s tem zakonom:

- Uredba o uresničevanju pravic tujcev, ki jim je priznan status begunca (Uradni list RS, št. 44/96),
- Pravilnik o načinu reševanja prošenj za priznanje statusa begunca in njihovi osnovni oskrbi (Uradni list RS, št. 25/91).

72. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o dopolnitvi Zakona o azilu – ZAzil-A (Uradni list RS, št. 124/2000) vsebuje naslednjo končno določbo:

3. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o azilu – ZAzil-B (Uradni list RS, št. 67/01) vsebuje naslednjo prehodno in končno določbo:

PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

26. člen

Določbe 50., 51., 52., 53. in 54. člena zakona ostanejo v veljavi do uveljavitve podzakonskega predpisa iz 21. člena tega zakona.

27. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o azilu – ZAzil-C (Uradni list RS, št. 98/03) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

3. člen

Minister, pristojen za notranje zadeve, v enem letu po uveljavitvi tega zakona uskladi obrazce listin iz 56. člena zakona ter podrobneje predpiše način vodenja evidenc.

4. člen

Izdane izkaznice prosilca za azil, osebne izkaznice za begunca, potni listi za begunca in izkaznice o priznani posebni obliki zaščite se lahko uporabljajo do izteka njihove veljavnosti, vendar največ dve leti po uveljavitvi tega zakona.

5. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o azilu – ZAzil-D (Uradni list RS, št. 17/06)

vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

26. člen

(1) Navodilo o postopku in načinu ravnanja s tujci, ki vstopijo v Republiko Slovenijo in želijo vložiti prošnjo za azil, ter o sprejemanju, vsebini in ravnanju z vloženimi prošnjami za azil oziroma izjavami, sprejetimi na zapisnik (Uradni list RS, št. 65/00), Pravilnik o nagrajevanju in povračilu stroškov svetovalcem za begunce (Uradni list RS, št. 103/04), Pravilnik o načinih in pogojih zagotavljanja pravic prosilcem za azil in tujcem, ki jim je bila priznana posebna oblika zaščite (Uradni list RS, št. 80/02) in Uredbo o pravicah in dolžnostih beguncev v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 33/04 in 129/04) je treba uskladiti z določbami tega zakona v šestih mesecih od uveljavitve tega zakona.

(2) Potni list za begunce se ne glede na določbo 3. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o azilu (Uradni list RS, št. 98/03) izdajajo na obrazcih, določenih z Ženevsko konvencijo.

(3) Do sprejema seznama iz tretjega odstavka 2. člena zakona o vprašanju, ali ima prosilec za azil možnost pridobiti zaščito v varni izvorni državi, v vsakem posameznem primeru odloči pristojni organ.

(4) Hišni red azilnega doma in hišni red integracijske hiše se izdata v šestih mesecih od uveljavitve tega zakona.

27. člen

(1) Za tujce, ki jim je bila pred uveljavitvijo tega zakona podeljena posebna oblika zaščite v Republiki Sloveniji, se ne glede na določbo 25. člena tega zakona še naprej uporabljajo določbe zakona o posebni obliki zaščite v Republiki Sloveniji, ki so veljale do uveljavitve tega zakona, razen določbe o podaljševanju. Posebna oblika zaščite preneha s potekom časa veljavnosti, določenega v odločbi o priznanju zaščite, ali iz drugih razlogov iz 63. člena zakona.

(2) Za obravnavo prošenj za posebno obliko zaščite v Republiki Sloveniji, o katerih ob uveljavitvi tega zakona še ni dokončno odločeno, se ne glede na določbo 25. člena tega zakona še naprej uporabljajo določbe zakona o posebni obliki zaščite v Republiki Sloveniji, ki so veljale do uveljavitve tega zakona, razen določbe o podaljševanju.

28. člen

Višina denarne pomoči se za prosilce za azil, ki jo prejemajo ob uveljavitvi tega zakona, ponovno odmeri v skladu s kriteriji, določenimi v podzakonskem predpisu iz drugega odstavka 43. člena zakona.

29. člen

Azilni postopki, ki so bili začeti do uveljavitve tega zakona, se nadaljujejo in končajo po določbah tega zakona.

30. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem letu Republike Slovenije.